

2019. március 27., szerda

P8_TA(2019)0318

Az arab tavasz után: a Közel-Kelet és Észak-Afrika jövője

Az Európai Parlament 2019. március 27-i állásfoglalása az arab tavasz után: a Közel-Kelet és Észak-Afrika jövője
(2018/2160(INI))

(2021/C 108/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság alelnöke / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje (alelnök/főképvisele) által 2016. június 28-án ismertett „Közös jövőkép, közös fellépés: Erősebb Európa – Globális stratégia az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozóan” című dokumentumra ⁽¹⁾, valamint a 2017. és 2018. évi végrehajtási jelentésekre,
- tekintettel az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz (ENI) létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾,
- tekintettel a demokrácia és az emberi jogok világszintű előmozdítását szolgáló finanszírozási eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 235/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽³⁾,
- tekintettel a Bizottság 2018. június 14-i, a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatára (COM(2018)0460),
- tekintettel a Bizottság és a külügyi és biztonságpolitikai főképvisele „Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata” című, 2015. november 18-i közös közleményére (JOIN(2015)0050), valamint a Bizottság és a külügyi és biztonságpolitikai főképvisele az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatának végrehajtásáról szóló, 2017. május 18-i közös jelentésére (JOIN(2017)0018),
- tekintettel a Bizottság és a külügyi és biztonságpolitikai főképvisele „Partnerség a demokráciáért és a közös jóléért a dél-mediterrán térséggel” című, 2011. március 8-i (COM(2011)0200) és „Az átalakuló szomszédság új megközelítése” című, 2011. május 25-i (COM(2011)0303) közös közleményeire,
- tekintettel a Bizottság és a külügyi és biztonságpolitikai főképvisele „A Szíriára vonatkozó uniós stratégia elemei” című, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, 2017. március 14-i közös közleményére (JOIN(2017)0011), valamint a Tanács Szíriáról szóló, 2017. április 3-i következtetéseire, amelyek együttesen alkotják a Szíriára vonatkozó új uniós stratégiát,
- tekintettel az Európai Unió és számos közel-keleti ország, így például Egyiptom, Libanon és Jordánia közötti partnerségi prioritásokra,
- tekintettel a 2018. évi NATO-csúcstalálkozón kiadott nyilatkozatra,
- tekintettel a NATO mediterrán párbeszédére, valamint a régióban folyamatban lévő válságkezelési és biztonsági együttműködési erőfeszítéseire,
- tekintettel a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános uniós megközelítésre (GAMM),

⁽¹⁾ https://eeas.europa.eu/archives/docs/top_stories/pdf/eugs_review_web.pdf

⁽²⁾ HL L 77., 2014.3.15., 27. o.

⁽³⁾ HL L 77., 2014.3.15., 85. o.

2019. március 27., szerda

- tekintettel az emberi jogokról szóló számos tematikus uniós iránymutatásra, többek között a harmadik országokkal folytatott emberi jogi párbeszédekről és az emberi jogok védelmezőiről szólókra,
- tekintettel a Tanács által 2013. június 24-én elfogadott, a leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és interszexuális (LMBTI) személyek emberi jogai maradéktalan érvényesítésének elősegítését és védelmét szolgáló uniós iránymutatásokra,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője „Migráció a közép-mediterrán útvonalon – A migrációs áramlás kezelése, életmentés” című, 2017. január 25-i közös közleményére (JOIN(2017)0004),
- tekintettel a migrációról szóló globális megállapodásra,
- tekintettel az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaira,
- tekintettel a Tanács által 2015. július 20-án elfogadott, az emberi jogokról és a demokráciáról szóló cselekvési tervre (2015–2019) és annak 2017. júniusi féldícs felülvizsgálatára,
- tekintettel a Bizottságnak és az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: a lányok és nők életének átalakítása az EU külkapcsolati politikáján keresztül (2016–2020)” című, 2015. szeptember 21-i közös szolgálati munkadokumentumára (SWD(2015) 0182),
- tekintettel az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés Nőjogi Bizottságának „A nők vezető beosztásban és döntéshozatalban való részvétele: kihívások és perspektívák” című, a 2017 májusában, Rómában tartott 13. plenáris ülésén elfogadott ajánlására,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az Európa Tanácsnak a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és felszámolásáról szóló egyezményére (Isztambuli Egyezmény),
- tekintettel az 1995. szeptemberi Pekingi Nyilatkozatra és Cselekvési Platformra és az 1994. szeptemberi nemzetközi népesedési és fejlesztési konferencia (kairói konferencia) cselekvési programjára, valamint ezek felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,
- tekintettel az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel a közel-keleti és észak-afrikai régió biztonsági kihívásairól és a politikai stabilitás kilátásairól szóló, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel „Az Unió Tunéziához fűződő kapcsolatairól a jelenlegi regionális helyzetben” című, 2016. szeptember 14-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel „Az EU külső finanszírozási eszközeinek végrehajtása: 2017. évi féldícs felülvizsgálat és a 2020 utáni időszakra vonatkozó jövőbeli architektúra” című, 2018. április 18-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a Tanácshoz, a Bizottsághoz és az alelnökhöz / főképviselőhöz intézett, Líbiáról szóló, 2018. május 30-i ajánlására ⁽⁵⁾,
- tekintettel a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2018. november 14-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL C 265., 2017.8.11., 110. o.

⁽²⁾ HL C 265., 2017.8.11., 98. o.

⁽³⁾ HL C 204., 2018.6.13., 100. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0119.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0227.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0449.

2019. március 27., szerda

- tekintettel a 2017. május 11-i és 2018. május 15-i EU–Tunézia Társulási Megállapodási Tanácsra, a 2018. május 14-i EU–Algéria Társulási Tanácsra és a 2017. július 25-i EU–Egyiptom Társulási Tanácsra,
 - tekintettel a Külügyi Tanács Líbiáról szóló, 2017. február 6-i és 2018. október 15-i, valamint Szíriáról szóló, 2017. április 3-i és 2018. április 16-i következtetéseire,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A8-0077/2019),
- A. mivel az észak-afrikai és közel-keleti régiót 2011-ben érintő arab felkelések az önkényuralmi rendszerek és a romló társadalmi-gazdasági körülmények elleni tömeges felkelés pillanatai voltak; mivel a tiltakozók jelentős részét demokráciára, szabadságra, jogállamiságra, valamint jobb és befogadóbb jövőre, méltóságuk elismerésére és nagyobb mértékű társadalmi befogadásra és jobb gazdasági kilátásokra vágyó fiatal nők és férfiak alkották; mivel néhány rezsim megdöntése és egyes esetekben a demokratikus reformok bevezetése nagy reményeket és elvárásokat keltett;
- B. mivel a közel-keleti és észak-afrikai régió lakosságának többsége 35 év alatti; mivel a régióban kialakult ifjúsági munkanélküliség még mindig az egyik legmagasabb a világon; mivel ez társadalmi kirekesztést, politikai jogfosztást és más országok felé irányuló agyelszívást okoz; mivel ezek a tényezők voltak a 2011-es tiltakozások okozói, és néhány országban ismét tiltakozásokat idéznek elő; mivel a kiszolgáltatott helyzetben lévő fiatalok segítség és kilátások nélkül a radikális mozgalmak célcsoportjai lehetnek;
- C. mivel az olajimportőr országokban különösen a globális pénzügyi válság, az olajárak csökkenése, a demográfiai tendenciák, a konfliktusok és a terrorizmus tovább súlyosbította a helyzetet a 2011-es események után; mivel az ilyen országokra jellemző gazdasági modell már nem életképes, ami bizalmi válságot eredményez, amelyre az érintett kormányoknak sürgősen megoldást kell találniuk annak érdekében, hogy új társadalmi szerződést hozzanak létre polgáraikkal; mivel az állami támogatások, a közszférabeli munkahelyek és a közszolgáltatások csökkenésének, a szegénység terjedésének és a környezetvédelmi problémáknak a növekvő társadalmi hatása, különösen a távoli területeken és a marginalizált közösségekben folyamatosan zavargásokat és spontán tiltakozásokat idéz elő a régióban, amelyek valószínűleg tovább fognak erősödni az elkövetkező években;
- D. mivel nyolc évvel az arab tavasz és azon politikai fejlemények után, amelyek a Maghreb- és a Mashreq-régió országaiban a politika és a stabilitás szempontjából számos különféle fejlődési utat követtek, még mindig alapvető fontosságú annak felmérése, hogy miként lehet reagálni a régió legitím demokratikus és tartós stabilitás iránti törekvéseire, valamint arra, hogy sürgősen munkahelyekre, jogállamiságra, az életkörülmények javulására és tartós biztonságra van szükség; mivel fontos számba venni az arab tavaszra válaszként az EU által tett erőfeszítéseket és elfogadott politikai álláspontot, és értékelni ezeknek a politika megvalósítására irányuló képességét; mivel alapvető fontosságú az EU déli szomszédságbeli országokra vonatkozó politikai keretének, jövőbeli célkitűzéseinek és az elérésükhöz szükséges eszközöknek az újraértékelése és kiigazítása, egyúttal figyelembe véve a régió országaiban tapasztalható helyzetek sokszínűségét;
- E. mivel a tagállamok és az EU közötti koordináció elégtelensége aláássa mindkettő arra irányuló képességét, hogy pozitív hatást fejtsenek ki a Maghreb- és a Mashreq-régióban; mivel az egyes tagállamok régióbeli fellépéseit össze kell hangolni, és azoknak összhangban kell állniuk az EU célkitűzéseivel; mivel az EU-nak az Európai Unióról szóló szerződés 8. és 21. cikkében meghatározott célokat kell követnie; mivel az EU-nak növelnie kell politikai és diplomáciai befolyását; mivel a Maghreb- és a Mashreq-régióban a hosszú távú politikai és gazdasági stabilitás, továbbá a reziliencia alapvető stratégiai jelentőséggel bír az EU számára, és mint ilyen, a politikai keret és annak célkitűzései tekintetében hosszabb távú, integrált és előretekintő megközelítést igényel, a partnerországok polgárainak szükségleteivel és az EU stratégiai érdekeivel összhangban;
- F. mivel az EU közel-keleti és észak-afrikai országokra vonatkozó politikájának két fő célkitűzése van, nevezetesen politikai és gazdasági reformok ösztönzése minden egyes országban az országok sajátosságainak kellő figyelembevételével, valamint a régió országai közötti és az EU-val való regionális együttműködés ösztönzése;

2019. március 27., szerda

- G. mivel az EU-nak központi szerepet kell játszania a Maghreb- és a Mashreq-régióban a konfliktusmegelőzés és konfliktusmegoldás előmozdításában, a közvetítésben, az emberi jogok, a jogállamiság és a civil társadalom mozgásterének védelmében és előmozdításában és mind a demokratikus, mind a társadalmi, mind a tisztességes gazdasági kormányzás védelmében és előmozdításában; mivel a nyitott civil társadalom és a társadalmi változásért küzdő emberijog-védők munkája alapvető fontosságú a régió hosszú távú ellenálló képessége és jóléte szempontjából;
- H. mivel a nemzetközi jog által biztosított jogok vagy szabadságok, így például a véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságának gyakorlásából eredő minden fogva tartás a nemzetközi jog által tiltott önkényes fogva tartásnak minősül; mivel az emberijog-védők, az újságírók, a jogászok, a politikai ellenzéki aktivisták és a civil társadalom a közel-keleti és észak-afrikai régió jelentős részében egyre fokozódó rendszeres üldöztetéssel, fenyegetésekkel, támadásokkal, megtorlásokkal, bírósági zaklatással, önkényes fogva tartással, kínzással és bántalmazással szembesül; mivel az Európai Uniónak és a tagállamoknak jelentősen fokozniuk kell erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy megfelelő választ adjanak e problémára;
- I. mivel a régióban számos fegyveres konfliktus van, és több ezer embert gyilkoltak meg, illetve több ezren tűntek el, valamint milliók kényszerültek elhagyni lakóhelyüket; mivel az ISIS/Dáís és egyéb dzsihádistá csoportok atrocitásokat követtek el, így többek között brutális kivégzéseket hajtottak végre, kimondhatatlan szexuális erőszakot, emberrablást, kínzást követtek el, erőszakos térítéseket hajtottak végre és rabszolgaságra kényszerítettek nőket és leányokat; mivel gyermekeket toboroztak és használtak terrorista támadásokhoz; mivel komoly aggályok merülnek fel a jelenleg az ISIS/Dáís ellenőrzése alatt élő lakosság jólétével és a felszabadító hadjárat során emberi pajzsként való esetleges felhasználásával kapcsolatban; mivel ezek a tettek háborús bűnöknek és emberiség elleni bűncselekménynek minősülhetnek;
- J. mivel a régióban zajló fejleményekre válaszul az EU 2015-ben felülvizsgálta szomszédságpolitikáját; mivel a felülvizsgálat a tagállamoknak az európai szomszédságpolitikába való nagyobb mértékű bevonását írja elő;
- K. mivel az állam és a társadalom ellenálló képessége az EU globális stratégiájában foglalt fő prioritások egyike; mivel elismeri, hogy az ellenállóképes társadalom, amelyet demokrácia, az intézményekbe vetett bizalom és fenntartható fejlődés jellemez, az ellenállóképes állam alapeleme, míg az elnyomó államok hosszú távon alapvetően törekenyek;
- L. mivel azon országok esetében, amelyekkel az EU társulási megállapodást írt alá, az e megállapodásokban szereplő jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalások – köztük az emberi jogok – tekintendők a kapcsolatok, és különösen az EU és egyes szomszédos országok közötti partnerségi prioritások alapjának;
- M. mivel az UNICEF szerint a Közel-Kelet és Észak-Afrika konfliktus sújtotta területein élő gyermekeket érintő elsődleges veszély a gyermekmunka; mivel Szíriában 2,1 millió gyermek és 700 000 szíriai menekült gyermek nem jut oktatáshoz; mivel számos közel-keleti és észak-afrikai országban a folyamatos erőszak és a külső kényszmigráció, a természeti katasztrófák, a növekvő gazdasági és nemek közötti egyenlőtlenségek, valamint a nagyarányú ifjúsági munkanélküliség és szegénység miatt 28 millió gyermek szorul humanitárius segítségre;
1. aggodalommal állapítja meg, hogy nyolc évvel az első tüntetések után a méltóságot, emberi jogokat és progresszív társadalmi, gazdasági és politikai reformokat követelő békés tüntetők jogos elvárásainak többsége a legtöbb országban még mindig nem teljesült; elismeri, hogy néhány esetben történt némi pozitív fejlemény, és néhány demokratikus vívmányt megszilárdítottak, azonban rámutat arra, hogy ezek még mindig nem elégségesek; elítéli az emberi jogok, a jogállamiság és az alapvető szabadságok tartós és folyamatos megsértését, valamint a kisebbségekkel szembeni, kiterjedt megkülönböztetést; mélyes aggodalmát fejezi ki a régióbeli folytatódó siralmas társadalmi-gazdasági helyzet, és a különösen a nőket és a fiatalokat sújtó munkanélküliség és a társadalmi kirekesztés magas szintje miatt, ami széles körben okoz kiábrándultságot és jogvesztést, különösen a fiatalok körében, ami kétségbeesésbe taszítja és menekülési útként irreguláris migrációra készíteti őket, vagy kiszolgáltatottabbá teszi őket a radikalizációval szemben; hangsúlyozza, hogy ezen országok gazdasági helyzete komoly hatással van biztonsági helyzetükre is; sajnálatosnak tartja a régióban az állandósult korrupciót, a nepotizmust és az elszámoltathatatlanságot;
 2. emlékezteti az arab tavasz országait arra, hogy az arab tavaszt követően hosszú távú jólétük együtt jár az egyetemes emberi jogok védelmének aktív biztosítására való képességükkel, illetve a polgárok alapvető jogainak védelmét is ellátó demokratikus és átlátható intézmények kialakításával és megszilárdításával; ezért nagyon aggódik a jelenleg zajló emberi jogi jogsértések, a demokrácia és a helyi civil társadalmi szervezetek mozgásterének csökkenése vagy megszűnése, az online

2019. március 27., szerda

és offline véleménynyilvánítási szabadság, a gyülekezési és egyesülési szabadság terén elért eredmények visszaszorulása, az emberi jogi jogvédők elnyomása és a média szerepének elfojtása miatt, melyek többek között a terrorizmus elleni jogszabályokkal és a felügyeleti technológiákkal való visszaélés, valamint a jogállamiság korlátozása révén valósulnak meg számos közel-keleti és észak-afrikai országban; aggodalommal állapítja meg a hadsereg és a biztonsági szolgálatok különleges szerepét és felelősségét számos ország politikai helyzetének az arab tavaszt követő romlásában, valamint az állam és a gazdasági erőforrások felett gyakorolt állandó és meghatározó ellenőrzésüket; felszólítja ezért az EU-t és a tagállamokat, hogy megfelelő módon vegyék figyelembe ezt az alapvető dimenziót a közel-keleti és észak-afrikai régióra vonatkozó szerepvállalásuk során; felszólítja az EU-t és a tagállamokat, hogy működjenek együtt a harmadik országok kormányaival az ilyen gyakorlatok megszüntetése és az elnyomó jogszabályok hatályon kívül helyezése, valamint az európai felügyeleti technológia exportjának és a műszaki támogatásnak a megfelelő ellenőrzése érdekében; sürgeti az EU-t, hogy kezelje prioritásként a biztonsági és katonai szolgálatok nagyobb elszámoltathatóságára és átláthatóságára irányuló parlamenti és civil társadalmi erőfeszítések támogatását;

3. üdvözli a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok előmozdítására irányuló uniós és tagállami erőfeszítéseket, valamint a gazdasági fejlődést és a demokrácia és a tartós biztonság közötti fontos kapcsolatot az arab tavasz utáni országokban, és elismeri e feladat összetettségét; úgy véli azonban, hogy annak ellenére, hogy tizenöt éven keresztül a déli és keleti mediterrán országokra helyezték a szakpolitikai hangsúlyt, az arab tavasz (vagy arab tavaszok) nyomán kelt megújult politikai erőfeszítések és nagyobb költségvetési források még nem valósították meg az EU céljait és politikáit a szükséges mértékben (sőt néhány esetben a helyzet tovább romlott), és a társadalmi-gazdasági befogadás valódi folyamatának megindulása is még várat magára; hangsúlyozza, hogy az EU arab tavasz utáni országokkal szembeni külső fellépésének figyelembe kell vennie a helyi realitásokat, és ennek megfelelően ki kell igazítania a politikai stratégiákat és azok végrehajtását; úgy véli, hogy az elhúzódó konfliktusok megoldására irányuló uniós vezető szerep és kezdeményezés elégtelensége meggyengítette az EU arra irányuló képességét, hogy diplomáciai hatást gyakoroljon a régióban; felszólítja az Uniót, hogy határozottan támogassa az ENSZ-nek a közel-keleti és észak-afrikai régióban fennálló konfliktusok megoldására irányuló békefolyamatait;

4. emlékeztet a régióban a szélsőséges és a terrorizmus által okozott károokra és szenvedésre, továbbá kiemeli, hogy az erőszak súlyosan veszélyezteti a régió stabilitását, és hogy a régió belüli biztonsági együttműködés, valamint az EU-val és tagállamaival való együttműködés – a nemzetközi emberi jogi jogszabályok maradéktalan tiszteletben tartása mellett – továbbra is rendkívül fontos a Dáishoz hasonló terrorista szervezetek sikeres legyőzése, és ezáltal annak elősegítése érdekében, hogy a régió lakossága végül békében éljen, stabil és fejlődő környezetben; üdvözli ezért a közel-keleti és észak-afrikai régióban fennálló terrorista fenyegetettség elhárítására irányuló uniós kezdeményezéseket; hangsúlyozza, hogy fontos megerősíteni a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelemben kulcsszerepet játszó állami szereplők kapacitását, valamint alapvető fontosságú a hatóságok, a fiatalok és a közösségek közötti partnerségekre összpontosítani annak érdekében, hogy kezelni lehessen azokat a kiváltó tényezőket, amelyek fogékonyá tehetik a közösségeket az erőszakos szélsőségesre és hogy kezelni tudják a konfliktus kiváltó okait;

5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelentős politikai és költségvetési beruházások, valamint a folyamatos politikai és gazdasági segítségnyújtás ellenére az EU nem tudott valódi, kézzelfogható politikai és gazdasági befolyáshoz jutni, és hogy az uniós politikák hatása továbbra is korlátozott és régió országai nem érzékelik az EU-t fajsúlyos szereplőként; rámutat arra, hogy a civil társadalom, a helyi nem kormányzati szervezetek és általában a fiatalok elégedetlenek amiatt, hogy az EU nem ülteti át elképzeléseit maradéktalanul a gyakorlatba helyi szinten; aggodalmát fejezi ki a Maghreb- és a Mashreq-regióban tapasztalható egyre összetettebb politikai helyzet miatt, valamint megállapítja, hogy új és újjáéledő regionális politikai és gazdasági szereplők – például Oroszország és Kína – jelennek meg a Perzsa-öböl menti országokból és Iránból származó, egymással versengő narratívák és finanszírozás mellett, és olyan céljaik vannak, melyek akár összeegyeztethetetlenek lehetnek az uniós célokkal; határozottabb elkötelezettségre és elképzelésre szólít fel az EU részéről annak érdekében, hogy az EU központibb szereplővé váljon; felszólítja az EU-t, hogy több párbeszédet folytasson a nem kormányzati szervezetekkel olyan politikák végrehajtása érdekében, amelyek jobban képesek megfelelni valamennyi demokratikus érdekelt fél elvárásainak; hangsúlyozza, hogy az EU-nak párbeszédet kell folytatnia a közel-keleti és észak-afrikai országok valamennyi politikai szereplőjével;

6. kiemeli az Uniót a Mediterrán Térségért jelentőségét, amely az egyetlen olyan politikai fórum, amely az uniós tagállamokat és valamennyi földközi-tengeri országot egybegyűjti; hangsúlyozza, hogy az Uniót a Mediterrán Térségért kezdeményezésnek – amely nemrég ünnepelte tizedik évfordulóját – nagyobb szerepet kell játszania közös kihívásaink közös kezelésében; pozitívan értékeli, hogy az Uniót a Mediterrán Térségért 2018. október 8-án tartott 3. regionális fóruma – amelyet a Földközi-tenger térségéről szóló párizsi csúcstalálkozó tizedik évfordulójának alkalmából rendeztek – elismerte, hogy hasznos továbbfejleszteni az Uniót a Mediterrán Térségért és az euromediterrán térség más szereplői közötti együttműködést; felszólítja a Bizottságot, az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a főképviselőt, hogy jelentős mértékben gondolják újra és élesszék újjá az Uniót a Mediterrán Térségért projektet; ösztönzi e projekt olyan eszközként való használatát, amely elősegíti az EU és a földközi-tengeri országok közötti szorosabb együttműködést;

2019. március 27., szerda

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bizonyos országokkal feltételek nélkül, valamint a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság terén tapasztalható jelentős és folyamatos visszalépés ellenére kerül sor partnerségi prioritások elfogadására;

8. úgy véli, hogy a Maghreb- és a Mashreq-országokkal kapcsolatos politikai irányvonalat túl régóta gyengíti az a megközelítés, amely túlzott mértékben az EU elvárásain és céljain alapult, és amely nem vette teljes mértékben figyelembe az Unió partnerországainak érdekeit és valóságait, és ez utóbbiak számára kevés ösztönzést és felelősségvállalást eredményezett, valamint kevés figyelmet fordított a lakosság törekvéseire – amelynek az uniós politikák kedvezményezettjének kellene lennie – és az egyes országokban fennálló politikai helyzetre; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az arab tavasz (vagy arab tavaszok) után tett azon kezdeti erőfeszítések, hogy a „többért többet” elv révén a kedvezményezett országokkal szemben szigorúbb feltételrendszert és teljesítményösztönzőket vezessenek be, a legtöbb országban nem eredményezett az EU részéről nagyobb befolyást a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságok, a gazdasági és társadalmi fejlődés és a fenntartható biztonság terén a tényleges változás előmozdítására irányuló képesség tekintetében; hangsúlyozza, hogy a differenciálás és a fokozott kölcsönös felelősségvállalás az európai szomszédságpolitika fő jellemzői, amelyek elismerik az elkötelezettség különböző szintjeit, és tükrözik az egyes országok érdekeit az Unióval folytatott partnerségük természete és fókusza szerint; kéri a „többért többet” elv következetesebb alkalmazását azáltal, hogy a kétoldalú kapcsolatokban politikai, program- és projektszinten konkrét célokat és referenciaértékeket határoznak meg a nagyobb támogatás nyújtására vonatkozóan; emlékeztet arra, hogy a demokratizálódás célja csak fenntartható módon érhető el, ha azt az érintett országok mindegyikében a városi és különösen a vidéki területeken is szigorúan követik, továbbá kiemeli, hogy a stabilitás támogatja a demokrácia kibontakozását, és hogy egy jól időzített előkészítési folyamat, amelynek az érintett társadalmi csoportokkal és vezetőkkel való széles körű konzultációt és azok bevonását is magában kell foglalnia, hasznos e cél megvalósítása szempontjából; hangsúlyozza továbbá, hogy a demokratizálódás támogatja mind a gazdasági fejlődést, mind a jogállamiság megerősödését;

9. elismeri az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és a Bizottság által az Európai Parlamenttel együttműködésben és párbeszédben tett, az arab tavasz utáni országok uniós politikai keretének jelentős reformjára annak reményében irányuló első erőfeszítéseket, hogy megerősítsék politikai befolyásukat a Maghreb- és a Mashreq-régióban; rámutat az Európai Unió kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégiára és annak hozzáadott értékére az uniós szintű fellépésekben rejlő szinergiák kiaknázása tekintetében, mely a politikai, gazdasági és társadalmi párbeszédre épít, még inkább kihangsúlyozza a társadalmi-gazdasági fejlődés és a tartós biztonság közötti kapcsolatot, valamint az EU külső fellépéseivel kapcsolatos pénzügyi eszközök révén megfelelő támogatást és végrehajtást biztosít; tudomásul veszi az európai szomszédságpolitika 2015. évi felülvizsgálatát, amelynek célja, hogy figyelembe vegye a régió változó helyzetét; hangsúlyozza az európai szomszédságpolitika végrehajtásáról szóló, részletes, éves, országokénti jelentéstétel fontosságát; emlékeztet arra is, hogy a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) jelentős támogatást nyújtott az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keret és az emberi jogokról és a demokráciáról szóló cselekvési terv, valamint az emberi jogi iránymutatások és országstratégiák végrehajtása során, ami lehetővé tette az EU számára, hogy még inkább stratégiai módon lépjen fel e területen, többek között a déli szomszédságban, továbbá nagyobb elszámoltathatóságot, láthatóságot és hatékonyságot biztosított;

10. hangsúlyozza, hogy a rendelkezésre álló erőforrások lehető leghatékonyabb felhasználására kell törekedni annak érdekében, hogy optimalizálni lehessen az EU külső tevékenységének hatását, amit az Unió külső fellépéseinek finanszírozási eszközei közötti koherencia és egymást kiegészítő jelleg révén kell elérni;

11. kiemeli a Maghreb- és a Mashreq-országokból származó és azon áthaladó migrációs és menekültáramlásokra, a migrációval kapcsolatos biztonságközpontú kilátásra, a terrorizmus jelentette kihívásra és a régió bizonyos országainak sebezhetőségével kapcsolatos jogos aggodalmakra való megfelelő válaszadás összetettségét, és annak szükségességét, hogy jobban figyelembe vegyék az éghajlatváltozással kapcsolatos követelményeket, továbbá a tagállamok koherens megközelítésének hiánya következtében felmerülő kihívásokat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ezek a tényezők arra készítetik az EU-t, hogy a régióval kapcsolatos fellépése során túlzott mértékben támaszkodjon a rövid távú stabilitás ideológiájára, ezáltal figyelmen kívül hagyva más fontos szempontokat; úgy véli, hogy amikor a stabilitás és a biztonság válnak elsődleges célkitűzéssé, az rövidebb távú és szűk látókörű politikai jövőképhez vezet, és megfosztja az emberi jogok és alapvető szabadságok megerősítését célzó uniós fellépést a szükséges intenzitástól; emlékeztet arra, hogy az állam és a társadalom ellenálló képességének előmozdítása nem vezethet az önkényuralmi rendszerek folytatásához; megismétli, hogy az emberi jogok nem rendelkeznek alá a migrációkezelési vagy terrorizmusellenes fellépéseknek, valamint meggyőződése, hogy a hiteles és következetes stabilitás és a tartós biztonság politikája csak olyan hosszabb távú érdekekre és elvekre törekedve valósítható meg, mint a befogadó és előnyös gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok megerősítése egy emberközpontú és konfliktusérzékeny megközelítés keretében; emlékeztet azonban arra, hogy ezen országok hosszú távú stabilitása csak a biztonsági követelmények és a fejlődés közötti kiegyensúlyozott kapcsolat révén érhető el, mely a jogállamiság és az emberi jogokon alapul;

2019. március 27., szerda

12. felszólítja az EU-t, hogy kezelje a migrációt kiváltó okokat, így például a konfliktusokat, a környezeti problémákat, a rendkívüli szegénységet és a társadalmi kirekesztést, valamint alakítsa át a politikai együttműködést a közel-keleti és észak-afrikai régióval való kiegyensúlyozottabb és egyenlő partnerséggé, amelynek a középpontjában az ifjúságpolitika és a helyi kis- és középvállalkozásokba (kkv-k) történő befektetések állnak;

13. megjegyzi, hogy néhány ország menekültek millióit fogadja be, akiknek nagy részét szegénységben élő nők és gyermekek teszik ki, ami fokozza a közösségben a kapcsolati erőszakot, a nők és fiatal lányok prostitúcióját, a gyermekek kényszerházasságát és a gyermekmunkát;

14. felszólítja az európai intézményeket, tagállamait és a nemzeti fejlesztési ügynökségeket, hogy közös érdekünkre összpontosítva törekedjenek a régióra vonatkozó egységes európai álláspont kialakítására az egységes és koherens európai stratégia biztosítása érdekében, hogy ki lehessen használni az EU-nak a demokratikus, gazdasági és társadalmi reformok érdemi támogatójaként betöltött szerepében rejlő teljes potenciált;

15. különös aggodalommal állapítja meg, hogy a civil társadalom és az emberijog-védők a közel-keleti és észak-afrikai régió egészében egyre fokozódó fenyegetésekkel, megtorlásokkal, bírósági zaklatással, önkényes fogva tartással, kínzással és bántalmazással, valamint az üldöztetés más formáival szembesülnek; hangsúlyozza, hogy az emberijog-védők által végzett munka elengedhetetlen a régió hosszú távú fejlődéséhez és stabilitásához; ebben az összefüggésben ismételten kéri az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások maradéktalan végrehajtását; hangsúlyozza, hogy az EU és a tagállamok vezetőinek és diplomatáinak minden szinten fel kell vetniük a veszélyben lévő egyes emberijog-védők ügyét a harmadik országok kormányainak, adott esetben nyilvános közlemények, demarsok és rendszeres párbeszéd révén, valamint azáltal, hogy találkoznak a jogvédőkkel, meglátogatják a fogva tartott jogvédőket és megfigyelik a jogvédők bírósági tárgyalásait; kiemeli, hogy az EU-nak és a tagállamoknak növelniük kell a veszélyben lévő emberijog-védők támogatását célzó forrásait és kapacitásukat sürgősségi támogatások, valamint a civil társadalom védelmi mechanizmusainak, így például a ProtectDefenders.eu honlap támogatása révén; üdvözli a Demokráciáért Európai Alapítvány és az EIDHR következetes erőfeszítéseit, amelyek célja, hogy előmozdítsák a demokráciát, valamint az alapvető jogok és szabadságok tiszteletben tartását az EU déli szomszédságában; kitart amellett, hogy az EU-nak és tagállamainak aktívan törekedniük kell arra, hogy kiálljanak a leginkább kiszolgáltatott emberijog-védők és civil társadalmi szereplők mellett és támogassák őket az egész régióban, beleértve a távoli és vidéki régiókban lévőket, az LMBTI-személyek és az őslakos népek jogaiért, a környezettel és a földel kapcsolatos jogokért, a menekültek és a munkavállalók jogaiért küzdőket is, akik nemük miatt külön kockázatokkal és fenyegetésekkel szembesülnek;

16. üdvözli a közös felelősségvállalás fogalmát, amelyet a felülvizsgált európai szomszédságpolitika terjesztett elő; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy fennáll annak a veszélye, hogy bizonyos partnerországokban az önkényuralmi rendszerek számára lehetővé teszik a saját nemzeti ütemtervüknek megfelelő prioritások kiválasztását, ahelyett, hogy a demokratizálódás felé vezető út mentén haladnának; hangsúlyozza ezért a hosszú távú politikai keret és szinergiák fontosságát az arab tavasz utáni országok számára történő programozás során a demokrácia elsőbbsége, az összes demokratikus politikai erő bevonása, valamint a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető értékek elsőbbsége alapján; megismétli, hogy e szempontok megerősítése, valamint vonzó gazdasági feltételek kialakítása és a pozitív reformok támogatása a partnerországok, lakosságuk és az EU érdekeit is szolgálja, és határozottabb feltételrendszert sürget az emberi jogok hatóságok általi rendszeres megsértésének eseteiben; emlékeztet arra, hogy azoknak a partnerországoknak, amelyek hajlandók reformokat és szorosabb politikai párbeszédet megvalósítani és amelyek többet érnek el, új ösztönzőkben és támogatásban kell részesülniük, amely megfelel törekvéseiknek és elkötelezettségüknek, és e tekintetben teljesítményalapú megközelítést kér, amely befogadó párbeszéd, egyértelmű prioritásokon és célkitűzéseken alapul; kitart amellett, hogy az emberi jogok hatóságok általi rendszeres megsértése esetén az uniós támogatást át kell irányítani a helyi civil társadalom támogatására;

17. támogatja a közel-keleti és észak-afrikai régióban mindazok – köztük a fiatalok többségének – törekvéseit, akik olyan, szabad, stabil, virágzó, befogadó és demokratikus országokat kívánnak létrehozni, amelyek tiszteletben tartják az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos nemzeti és nemzetközi kötelezettségvállalásaikat; üdvözli a régióban zajló demokratikus folyamatokat és az EU-val fenntartott partnerséget; felhívja az EU-t, hogy ezt valamennyi szakpolitikai területén vegye figyelembe annak érdekében, hogy fokozza koherenciájukat és hatékonyabban segítse a partnerországokat; hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy bármely politikai átalakulás teljes mértékben fenntartható legyen, fontos és szükséges a múlttal való megbékélés, és e tekintetben rámutat az igazságért és az emberi méltóságért felelős tunéziai bizottság által végzett fontos munkára, amely példát mutat az egész térségnek;

18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy bizonyos esetekben az uniós polgárok fogva tartásával, a velük szembeni erőszakkal vagy a halálukkal kapcsolatos kétoldalú nyomozati és igazságügyi együttműködés elégtelennek bizonyult, mint az olasz kutató, Giulio Regeni esetében is; feltétlenül szükségesnek tartja a más ágazatokban való további együttműködés összehangolását ahhoz, hogy jelentős javulást lehessen elérni e területen;

2019. március 27., szerda

19. meggyőződése, hogy amennyiben a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekről szóló tárgyalások a demokratikus fejlődéstől függő előfeltételei még nem állnak fenn, vagy nem felelnek meg az érintett országok törekvéseinek, az EU-nak nagyobb hozzáférést kell biztosítania a fenntartható kereskedelemhez és befektetésekhez – különösen a dél-mediterrán népek és gazdaságok javára – azáltal, hogy a hazai és a regionális piacokra összpontosítva támogatja a termelési kapacitásokat, az infrastruktúra korszerűsítését és a vonzó gazdasági környezet kialakítását, valamint elősegíti a tisztességes munkát, a szociális védelmet és az inkluzív társadalmi-gazdasági fejlődést;

20. úgy véli, hogy mivel az Unió küszködik azzal, hogy előálljon egy előrettekintő, jogokon alapuló és emberközpontú jövőképpel a migrációs és menekültügyi politikájára vonatkozóan, egyre nagyobb a kockázata annak, hogy a régió néhány országa a migráció megfékezését és az abban betöltött szerepét arra használhatja fel, hogy nagyobb befolyást szerezzen az EU-val folytatott politikai és szakpolitikai párbeszéde során; úgy véli, hogy több segítséget kell nyújtani a közel-keleti és észak-afrikai országoknak az Afrika szubszaharai térségéből érkező migrációs hullám kezeléséhez, és üdvözlí e tekintetben az EU azon erőfeszítéseit, amelyek a migrációt kiváltó okok kezelésére irányulnak, azonban emlékeztet arra, hogy e törekvés sikerességéhez több erőfeszítésre lesz szükség; fontosnak tartja a közel-keleti és észak-afrikai régióbeli partnerek bevonását az olyan kérdések kezelésére irányuló közös megoldások végrehajtásába, mint az emberkereskedelem elleni küzdelem; aggodalmát fejezi ki azonban azzal kapcsolatban, hogy az EU külpolitikája a „migrációkezelés” eszközévé válhat, és hangsúlyozza, hogy az arab tavasz utáni országokkal – köztük a származási és tranzitországokkal – a migráció terén való együttműködésre irányuló minden törekvésnek együtt kell járnia az emberi jogok helyzetének javításával ezekben az országokban, valamint meg kell felelnie a nemzetközi emberi jogi és menekültügyi jogszabályoknak; hangsúlyozza, hogy a migrációs áramlások jelentette kihívás közös feladat elé állítja a közel-keleti és észak-afrikai régió országait (a származási és tranzitországokat) és az uniós országokat (a célországokat); emellett hangsúlyozza a demokratikus, politikai és társadalmi-gazdasági befogadást elősegítő szakpolitikai keret mint egymást kölcsönösen erősítő tényezők fontosságát, beleértve a régió lakossága biztonságos és emberhez méltó életkörülményeinek előmozdítását és a kényszerű lakóhelyelhagyás csökkentését is;

21. rámutat annak kockázatára, hogy az EU által a régióra irányuló fellépést és a tagállamok által a kétoldalú kapcsolatok révén követett megközelítést alááshatják az összehangolatlan és egyoldalú megközelítések, és hogy ennek következtében elveszhet az EU azon képessége, hogy politikai hatást gyakoroljon; ebben az összefüggésben üdvözlí a Bizottság elnökének arra irányuló javaslatát, hogy a közös kül- és biztonságpolitika egyes területein történő tanácsi döntéshozatal során túl kell lépni az egyhangúságon, mivel ez segítheti az EU-t abban, hogy egységes hangon szólaljon meg és egyetlen egyértelmű stratégia mögött egysüljön a külkapcsolatokban, és nagyobb befolyással rendelkezzen; úgy véli, hogy a tagállamoknak az európai szomszédságpolitikába (ENP) való nagyobb mértékű bevonása – az ENP 2015-ös felülvizsgálatában előírtakkal összhangban – bár pozitív, de hatékonyabban kell megvalósítani; hangsúlyozza a számos tagállam és népeik, valamint több dél-mediterrán ország közötti kapcsolatok fontosságát és mélységét; ezzel összefüggésben felszólítja az uniós tagállamokat, hogy erősítsék meg a régióbeli fellépéseik koordinációját és vizsgálják meg, hogyan léphetnének fel hatékonyabban;

22. felszólítja az Uniót és a tagállamokat, hogy a korrupció elleni küzdelem terén elért uniós vívmány figyelembevételével erősítsék meg igazságügyi együttműködési programjaikat a régióbeli partnerországokkal a bevált gyakorlatok cseréje és a korrupció elleni küzdelem terén való hatékony jogi eszköztár előmozdítása érdekében; úgy véli, hogy a déli szomszédságban a közigazgatás és a közszféra reformját a korrupció elleni küzdelemmel együtt prioritásnak kell tekinteni, és megnövelt pénzügyi források, kapacitásépítés és a tagállamokkal való szorosabb együttműködés, valamint a civil társadalmi szereplőknek a korrupció elleni küzdelem, az átláthatóság és az elszámoltathatóság területén nyújtott támogatás révén kell megvalósítani;

23. megismétli, hogy az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása és védelme az EU külpolitikájának alapelvei közé tartozik; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az uniós tagállamok továbbra is adnak el fegyvereket és biztonsági berendezéseket, köztük a belső elnyomás során felhasználható megfigyelési technológiákat a régió olyan hatóságainak, amelyek nem tartják tiszteletben az emberi jogokat és a nemzetközi humanitárius jogot; sürgeti a tagállamokat, hogy szigorúan tartsák tiszteletben a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. december 8-i 2008/994/KKBP közös tanácsi álláspontot⁽¹⁾, amely többek között kimondja, hogy a kiviteli engedélyeket meg kell tagadni, ha nyilvánvaló kockázata van annak, hogy az exportálandó katonai technológiát vagy felszerelést belső elnyomásra vagy a nemzetközi humanitárius jogot súlyosan sértő cselekményekre használhatják fel; megismétli a 2018. január 17-én elfogadott, a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, tranzitjára, az azokkal végzett bróker-tevékenységre és az azokkal kapcsolatos műszaki támogatásra vonatkozó uniós ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatához fűzött módosításaiban⁽²⁾ kifejtett álláspontját; sürgeti az uniós tagállamokat, hogy kezeljék e dokumentumot rendkívül fontosként, miközben megállapodásra próbálnak jutni a Tanácsban;

(¹) HL L 335., 2008.12.13., 99. o.

(²) HL C 458., 2018.12.19., 187. o.

2019. március 27., szerda

24. úgy véli, hogy az EU és a partnerországok között az európai szomszédságpolitika keretében elfogadott partnerségi prioritásoknak kifejezetten utalniuk kell a vonatkozó társulási megállapodásra, különösen annak emberi jogi záradékára, biztosítva azt, hogy az emberi jogok az elfogadott partnerségi prioritások alapvető és transzverzális elemét képezzék, amelyeket minden szinten meg kell vitatni, különösen a legmagasabb politikai szinten, és amelyek nem korlátozódnak az alacsony szintű albizottsági ülésekre;

25. nagyobb inkluzivitást sürget, és kéri, hogy a helyi civil társadalmat szorosabban vonják be a partnerországok szükségleteinek meghatározásába; üdvözlí az EKSZ és a Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kiszélesítsék a civil társadalom hatókörét, és bevonják a magánszektort, és ösztönzi őket, hogy tegyenek többet ezzel kapcsolatban; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a független civil társadalom képviselőinek, így például a nem regisztrált emberi jogi csoportok és emberijog-védők részvételét, és sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy ez akadályokba ütközik, különösen ott, ahol a párbeszéd és a támogatás a kormány ellenőrzése alatt álló ügynökségeken keresztül történik, vagy csak kormánypárti szervezetekre összpontosít; úgy véli, hogy az EU-nak meg kell könnyítenie a kisebb és a helyi civil társadalmi szervezetek, többek között a szociális partnerek számára a hozzáférést a rendelkezésre álló alapokhoz, és egyszerűsítene kell a kérelmezési folyamatokat, és a helyi civil társadalmi szervezetekre kell összpontosítania; rámutat arra, hogy a helyi civil társadalmi partnerek szerint az EU elsődlegesen a nagy nemzetközi civil társadalmi szervezetekre fektet hangsúlyt; felszólítja az EU-t, hogy áldozzon több forrást a helyi civil társadalmi szervezetek kapacitásépítésének előmozdítására és a közöttük, illetve a nagy nemzetközi civil társadalmi szervezetek közötti megerősített partnerségek elősegítésére, valamint a szociális partnerek a kormánnyal folytatott szociális párbeszédhez szükséges kapacitásának fejlesztésére, a helyi felelősségvállalás fokozása érdekében;

26. felhívja az EKSZ-t, hogy fokozza a nők közéletben betöltött szerepe tekintetében bevált gyakorlatok cseréjére irányuló erőfeszítéseit;

27. hangsúlyozza, hogy a közel-keleti és észak-afrikai térségben a stabilitás, a béke és a gazdasági jólét hosszú távú előmozdításához kulcsfontosságú a nők részvétele és társadalmi szerepvállalásának növelése a közzsférában, valamint a politikai, gazdasági és kulturális életben; hangsúlyozza, hogy azokban az országokban, ahol az arab tavasz a folyamatban lévő konfliktusokhoz vezetett, a nők béketeremtő folyamatokba és közvetítésbe való bevonása elengedhetetlen az erőszakmentes társadalom helyreállítása szempontjából; úgy véli, hogy ennek eléréséhez elengedhetetlen a nők oktatáshoz való hozzáférése – a civil társadalmi szervezetek támogatásával – és a nemek közötti egyenlőség;

28. hangsúlyozza, hogy a helyi hatóságok megerősítése hozzájárul a demokrácia és a jogállamiság elveinek terjesztéséhez; felszólít ezért a decentralizációs folyamatok ösztönzésére és a régiók cselekvési eszközeinek a helyi autonómia fejlesztése révén történő megerősítésére; ösztönzi és támogatja az uniós tagállamokkal való partnerségeket, valamint a tagállamok helyi hatóságai által végrehajtott decentralizált együttműködési projekteket, amelyek a régió országokban lehetővé teszik az önkormányzati és regionális kormányzás fejlesztését;

29. emlékeztet arra, hogy biztosítani kell az uniós erőfeszítések és az uniós segítségnyújtás és beruházások megfelelő láthatóságát a régióban hatékonyabb stratégiai kommunikáción, társadalmi diplomácián, az emberek közötti kapcsolatokon és kulturális diplomácián keresztül, valamint az oktatási és tudományos kérdésekben való együttműködés, továbbá tájékoztatási tevékenységek révén, melyek célja az uniós értékek előmozdítása; kéri különösen az EU dél-mediterrán térségért felelős különleges képviselője megbízatásának visszaállítását, ami a régióra vonatkozó uniós szerepvállalás élenjáró kezdeményezése lenne, és biztosítaná az EU nagyobb láthatóságát;

30. úgy véli, hogy az EU politikai és szakpolitikai hatás elérésére irányuló képességének növelése, valamint a kedvezményezett országok felelősségvállalása és széles körű támogatása előmozdításának érdekében minden uniós küldöttségnek rendszeres konzultációkat kell szerveznie szakértőkkel és a civil társadalmi szervezetek képviselőivel, és az érintett ország társadalmi, gazdasági és politikai sokféleségét tükröző magas szintű tanácsadó testületeket kell létrehoznia, amelyek gazdasági, média-, kulturális, tudományos, civil társadalmi és a legjelentősebb ifjúsági vezetőkkel, valamint szociális partnerekből és vezető emberijog-védőkből állnak, akik az EU által kidolgozott politikai prioritások és politikai architektúra tekintetében nyújtanak hozzájárulást;

31. meg van győződve arról, hogy interszekcionális megközelítéssel a fiatalokat kell a régióra irányuló uniós fellépés középpontjába állítani; felszólít arra, hogy az ifjúsági politikákat általánosan érvényesítsék az Unió közel-keleti és észak-afrikai régióra irányuló valamennyi politikájában; rendkívül fontosnak tartja a fiatalok foglalkoztatásával kapcsolatos kihívások mértékének megfelelő, tartós megoldások kidolgozását, és hangsúlyozza a tisztességes munka, valamint a vállalkozási és önfoglalkoztatási lehetőségek előmozdításának fontosságát; ebben az összefüggésben javasolja, hogy az egyes uniós küldöttségek dolgozzanak olyan nem hivatalos ifjúsági testületek létrehozásán, amelyek fiatal politikai, társadalmi, gazdasági, média-, kulturális és civil társadalmi vezetőket foglalnak magukban abból a célból, hogy hozzájárulást nyújtsanak és tanácsot adjanak a politikai prioritásokról, az uniós politikák országra gyakorolt hatásának növeléséről, és egy további elszámoltathatósági elemet vezessenek be a szakpolitikai döntések tekintetében; felszólítja az európai politikai családokat és agytrösztöket, hogy folytassanak megerősített eszmecserét a közel-keleti és észak-afrikai országok aktív helyi fiataljaival, hogy előmozdítsák szerepvállalásukat, a képzést és a kapacitásépítést annak érdekében, hogy lehetővé tegyék számukra a helyi választásokon való részvételét és hogy a pozitív változás új szereplőivé válhassanak saját országaikban;

2019. március 27., szerda

32. felszólítja az EU-t, hogy nyújtson segítséget partnereinek a radikalizálódást kiváltó okok, így például a szegénység, a munkanélküliség, a társadalmi és a politikai kirekesztés és annak kezeléséhez, hogy a társadalom képtelen kezelni a lakosság igényeit és lehetőségeket teremteni a fiatalok számára, mindezt érje el a közel-keleti és észak-afrikai régióval való megerősített együttműködés révén, amely az embereket, különösen a fiatalokat helyezi a középpontjába; felszólítja az EU-t, hogy támogassa a fiatalok vállalkozások létesítéséhez való hozzáférést, például az induló vállalkozásokba történő befektetések ösztönzésével és támogatásával; úgy véli, hogy a régióval kapcsolatos uniós fellépésnek nagyobb hangsúlyt kell fektetnie az inkluzív gazdasági és társadalmi fejlődésre, hogy előmozdítsa a munkahelyteremtést, a fiatalok foglalkoztathatóságát, a munkaerőpiaci igényeknek jobban megfelelő képzések bevezetését és a munkajogi reformokat, valamint az erős és egyetemes szociális védelmi rendszerek létrehozására irányuló reformokat, különös tekintettel a legkiszolgáltatottabb csoportokra; felszólítja az EU-t, hogy áldozzon több forrást a minőségi alapvető szolgáltatások, mint például az oktatás és az egészségügy mindenki számára való hozzáférhetőségének javítását célzó fellépésekre, és fokozza erőfeszítéseit a szociális párbeszéd megerősítése, valamint az egyesülés, a békés gyülekezés és a véleménynyilvánítás szabadságára, a sajtó szabadságára, a korrupció elleni küzdelemre irányuló jogalkotási reformok előmozdítása, továbbá az erőforrásokhoz és az információkhoz való hozzáférés biztosítása terén, amelyek a stabilitás és a nyitott, dinamikus és ellenállóképes társadalom kulcsfontosságú összetevői;

33. rendkívül aggódik a régióban fennálló feszültségek eskalálódása miatt; elítéli a vallási nézeteltérések eszközként való felhasználását politikai válságok és szektás háborúk előidézése céljából;

34. kéri az Uniót, hogy határozottan támogassa a közel-keleti és észak-afrikai régió országait a vallási radikalizmus jelentette veszély elleni küzdelemben, amelynek különösen a munkanélküli fiatalok vannak kitéve;

35. úgy véli, hogy mechanizmusokra van szükség ahhoz, hogy felszámolják a terrorizmus államokat és pénzügyi intézményeket magukban foglaló offshore szereplőkön keresztül történő finanszírozását, valamint hogy megszüntessék a tiltott fegyverkereskedelmet, továbbá az energiaforrások és nyersanyagok terrorista csoportok javát szolgáló kereskedelmét;

36. rámutat az éghajlatváltozás, az elsivatagosodás és a vízhiány jelentette kihívásra, amely erősen sújtja a régiót; határozottan kéri ezért a politikai döntéshozókat, valamint mind az uniós, mind a közel-keleti és észak-afrikai régióbeli szereplőket, hogy a Párizsi Megállapodás végrehajtásához való hozzájárulás érdekében erősítsék meg a partnerországokkal, köztük a helyi hatóságokkal és a civil társadalmi szervezetekkel való együttműködést az energiabiztonság terén, előmozdítva a megújuló energiaforrásokat, a fenntartható energiát és az energiahatékonysági célokat; kiemeli, hogy a régiónak a megújuló energiaforrások fokozott mértékű kiaknázása révén lehetősége van előrelépni az energiarendszerének átalakítása terén, ami komoly gazdasági lehetőségeket kínál számos közel-keleti és észak-afrikai ország számára; rámutat a fenntartható növekedés és a munkahelyteremtés lehetőségeire, amelyeket ez eredményezne, valamint az energia és az éghajlatváltozás terén történő regionális együttműködés lehetőségeire; hangsúlyozza e tekintetben, azt a lehetőséget, amelyet a Földközi-tenger keleti térségében nemrégiben felfedezett földgázkészletek jelenthetnek valamennyi érintett ország számára;

37. rámutat arra, hogy a magánszektor megnyitása és a gazdaságok további differenciálása hozzájárulhat a térségben a különösen a fiatalok és a nők számára elengedhetetlenül szükséges munkahelyteremtéshez; üdvözlí a térség idegenforgalmi ágazatának fellendülésére utaló pozitív jeleket, elismeri, hogy nagy potenciál rejlik benne a fenntartható növekedés és a munkalehetőségek előmozdítására, továbbá különös figyelmet és támogatást kér az EU részéről az infrastrukturális és/vagy biztonsági kihívások által érintett területek számára; felszólítja az EU-t, hogy a rendelkezésére álló valamennyi pénzügyi eszköz – a makroszintű pénzügyi támogatástól az Európai Szomszédági Támogatási Eszközön át az Európai Külső Befektetési Alapig, valamint a következő Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – felhasználásával fokozza azon országok támogatását, amelyek nagyobb hajlandóságot mutatnak arra, hogy előrelépést tegyenek a demokratizálódás, a jogállamiság, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartása terén;

38. emlékeztet arra, hogy nagyobb mértékben kell kihasználni a régió magánszektorának az innováció és a dinamika tekintetében javarészt kiaknázatlan potenciálját; ösztönzi az EU-t, hogy e tekintetben fokozza a párbeszédet és a pénzügyi és technikai segítségnyújtást; üdvözlí az olyan kezdeményezéseket, mint a Startup Europe Mediterranean (SEMED), amelyek célja a Földközi-tenger két partján található induló vállalkozások, befektetők, egyetemek, kutatóintézetek és politikai döntéshozók feltérképezése és hálózat kialakítása közöttük, az innovációval, a munkahelyteremtéssel és a fenntartható gazdasági növekedéssel kapcsolatos együttműködés ösztönzésének kulcsfontosságú eszközeiként;

39. hangsúlyozza, hogy a fenntartható fejlesztési célok elérése és általában a fenntartható fejlődés érdekében fontos összekapcsolni valamennyi reformot és beruházást, valamint az EU térségre irányuló fellépését;

2019. március 27., szerda

40. emlékeztet a parlamenti diplomácia és az Európai Parlament által a déli szomszédság országai parlamentjeinek bevonásával tartott rendszeres kétoldalú parlamentközi ülések hozzáadott értékét, amelyek lehetőséget kínálnak a tapasztalatcserére és a kölcsönös megértés előmozdítására; rámutat ebben az összefüggésben a parlamenti vegyes bizottságok fontosságára, amelyek az EU és a legközelebbi partnerei közötti ambiciózus közös politikák kialakításának egyedülálló eszközei; ösztönzi az EU nemzeti parlamentjeit, hogy tartsanak kétoldalú parlamentközi üléseket az európai szomszédságpolitika keretében; ismételten hangsúlyozza, hogy a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament politikai pártjai szerepet játszhatnak e tekintetben; úgy véli, hogy az Európai Parlament, az EU nemzeti parlamentjei és a déli szomszédság parlamentjei közötti párbeszéd rendkívül értékes lehetőséget jelenthet a regionális párbeszéd és együttműködés előmozdítására a déli szomszédságban; rámutat továbbá ebben az összefüggésben arra a fontos szerepre, amelyet az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés játszhat mint olyan helyszín, ahol a regionális integrációt és a szervezet nagyra törő politikai és gazdasági menetrendjét újra dinamikussá lehetne tenni; megjegyzi, hogy átfedések vannak az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés és a Mediterrán Parlamenti Közgyűlés között; véleménye szerint az Unió a Mediterrán Térségért szervezetnek jelentősebb szerepet kellene játszania az Unió a Mediterrán Térségért kezdeményezés regionális keretében, biztosítva az Unió a Mediterrán Térségért tevékenységeinek, különösen az általa fémjelzett projektek átláthatóságát és parlamenti felügyeletét;

41. hangsúlyozza, hogy a nők erőteljes szerepet játszhatnak a béke előmozdításában, a konfliktusmegoldásban és a stabilizációs folyamatokban, továbbá kiemeli a nők alapvető szerepét a radikalizálódás megelőzésében, az erőszakos szélsőséges felzárkózásban és a terrorizmus elleni küzdelemben; emlékeztet arra, hogy a nők részvétele az e stratégiák kialakítására és végrehajtására vonatkozó döntéshozatali folyamat valamennyi szintjén hozzájárul a politikák és programok hatékonyságához és fenntarthatóságához; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a közel-keleti és észak-afrikai régióban a nőket és a jogaikat védő és előmozdító szervezeteket; kiemeli, hogy a konfliktushelyzetekhez kapcsolódó szexuális erőszak női túlélői számára könnyű hozzáférést kell biztosítani az igazságszolgáltatáshoz és az átmeneti igazságszolgáltatáshoz;

42. megismétli az Unió a Mediterrán Térségért Parlamenti Közgyűlés azon felhívását, hogy támogatni kell a nemek közötti szakadékról szóló euromediterrán projektet, hogy az tartalmazzon elemzést a nők részvételi arányáról a nemzeti és regionális parlamentekben és a helyi intézményekben; úgy véli, hogy e Parlamenti Közgyűlés Nőjogi Bizottsága és az Európai Parlament Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottsága évente tájékoztatást kell hogy kapjon az euromediterrán régió nemek közötti egyenlőtlenségi mutatóiról;

43. emlékeztet, hogy a nők jogai, a nők társadalmi szerepvállalása, a nemek közötti egyenlőség, a gyermekek jogai, a vallás vagy a meggyőződés szabadsága és az etnikai és vallási kisebbségek és a kiszolgáltatott csoportok, köztük a fogyatékossgal élő személyek és az LMBTIQ-személyek megkülönböztetésmentességhez való joga alapvető jogok és az EU külső fellépésének fő elvei;

44. kéri az európai szomszédságpolitika nemek közötti egyenlőséggel és a nők jogaival kapcsolatos dimenziójának megerősítését, a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó II. uniós cselekvési terv (GAP II) prioritásaival összhangban; üdvözlö az egyes országokban a közelmúltban olyan kérdésekkel kapcsolatban elfogadott reformokat, mint hogy a nemi erőszakot elfogadókat felmentik, amennyiben feleségül veszik áldozatukat, a nők elleni erőszak és az öröklési jog; kéri az ilyen jogszabályok szigorú érvényesítését; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a nők helyzete az arab tavasz által érintett legtöbb országban összességében nem javult; hangsúlyozza, hogy a régió országaiban a hosszú távú stabilitás, béke és gazdasági jólét előmozdításához kulcsfontosságú a nők részvétele és társadalmi szerepvállalásának növelése a közszférában, valamint a politikai, gazdasági és kulturális életben; úgy véli, hogy ennek eléréséhez elengedhetetlen a nők oktatáshoz való hozzáférése; aggodalmát fejezi ki azonban amiatt, hogy a nők munkaerőpiaci részvétele a régióban az egyik legalacsonyabb a világon, ami társadalmi kirekesztést és a gazdaság egészének jelentős veszteséget okoz; rámutat e kérdés kezelésének fontosságára mint a fenntartható gazdasági növekedés és a társadalmi kohézió alapvető elemére; megjegyzi továbbá, hogy a nők jogait védők önkényes fogva tartással, bírósági zaklatással, rágalomkampányokkal és megfélemlítéssel szembesülnek;

45. elítéli az LMBTI-személyek és az LMBTI-jogvédők széles körű üldözését a közel-keleti és észak-afrikai régióban, beleértve a bírósági zaklatást, a kínzást, a fizikai támadásokat és a rágalomkampányokat is; felszólítja az Európai Bizottságot, az Európai Parlamentet és a tagállamokat, hogy aktívan és következetesen védjék meg az emberi jogok, köztük az LMBTIQ-jogok oszthatatlanságát a közel-keleti és észak-afrikai államokkal való együttműködésük során, és hangsúlyozzák, hogy ezeket a jogokat tiszteletben kell tartani az állami gyakorlatban és a jogalkotásban;

46. felszólítja a közel-keleti és észak-afrikai térség országait, hogy vállaljanak aktív szerepet a nőkkel szembeni erőszak minden formája elleni küzdelemben; felszólítja ezeket az országokat, hogy írják alá és ratifikálják az Isztambuli Egyezményt, amely a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak – ideértve a kapcsolati erőszakot és a női nemi szervek megcsonkítását – kezelését elősegítő eszköz; felszólítja különösen azokat az országokat, amelyek még nem tették meg, hogy vizsgálják felül jogszabályaikat és egészítsék ki azokat a nemi alapú erőszakra és a becsület védelmében elkövetett bűncselekményekre vonatkozó szövegezéssel, továbbá tegyék büntetendővé az ilyen cselekmények elkövetésével való fenyegetőzést és állapítsanak meg szigorúbb büntetést az ilyen jellegű bűncselekményekre;

2019. március 27., szerda

47. sürgeti a közel-keleti és észak-afrikai régió országait, hogy hajtsák végre a Pekingi Cselekvési Platformot, amely alapvető jogként biztosítja a nők oktatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést, ideértve az önkéntes családtervezéshez, valamint a szexuális és reprodukciós egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést és az ezekhez kapcsolódó jogokat, mint az ingyenes fogamzásgátláshoz, a biztonságos és legális terhességmegszakításhoz való hozzáférést, valamint a lányok és fiúk szexuális és párkapcsolati oktatását;

48. aggodalmát fejezi ki a közegészségügyi ellátáshoz való hozzáférés korlátozása miatt, különös tekintettel a szexuális és reprodukciós egészséghez való hozzáférésre, elsősorban a vidéki területeken élő nők és lányok esetében;

49. sürgeti a közel-keleti és észak-afrikai országokat, hogy ratifikálják a nőkkal szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezményt és szüntessenek meg minden ezzel kapcsolatos fenntartást; felhívja továbbá a közel-keleti és észak-afrikai országokat, hogy hozzanak megfelelő intézkedéseket a nemek közötti egyenlőség társadalmon belüli megerősítése érdekében, többek között a női szervezetekkel és más civil társadalmi szereplőkkel partnerségben kialakított olyan nemzeti cselekvési tervek elfogadása révén, amelyek a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tényleges intézkedéseket tartalmazzak;

50. úgy véli, hogy az EU-nak átfogóbb megközelítést kell kidolgoznia a partnerországok oktatási reformjainak támogatására, valamint megfelelő forrásokat és programokat kell biztosítania a koragyermekkorai nevelés számára, beleértve az iskola előtti szintet is, hogy biztosítsák a kompetenciák és a készségek, többek között a digitális készségek fejlesztését, a megfelelő oktatást és szakképzést és a vállalkozói oktatási programokat, valamint a kritikus gondolkodást és a társadalmi tudatosságot az egész társadalomban, már egészen fiatal kortól; hangsúlyozza a minőségi oktatás biztosításának fontosságát, amely a fiatalok érvényesülésének és a társadalmi kohézió erősítésének eszközeként szolgál;

51. üdvözli az Unió a Mediterrán Térségért titkársága által kidolgozott programokat, például a Med4Jobs kezdeményezést, amelyek a fiatalok és a nők foglalkoztathatóságának problémájával foglalkozik a Földközi-tenger térségében; felszólítja az Unió a Mediterrán Térségért tagállamait, hogy utasítsák az Unió titkárságát, hogy munkáját a közel-keleti és észak-afrikai országok gazdasági és társadalmi fejlődésére összpontosítsa annak érdekében, hogy támogatni lehessen ezen országok átmeneti folyamatának konszolidálását és különös hangsúlyt lehessen helyezni a nőkre és a lányokra;

52. ismételt felszólítja a Bizottságot, hogy a Parlament javaslata alapján tegyen lépéseket egy olyan nagyra törő euromediterrán Erasmus program létrehozása érdekében, amely elkülönül az Erasmus+ programtól, és amely külön forrásokkal rendelkezik és a hatókör és a rendelkezésre álló források tekintetében nagyra törő dimenziói vannak, hangsúlyt helyezve nemcsak az általános, a középiskolai és a felsőfokú oktatásra, hanem a szakmai képzésre és a továbbképzésre is; megismétli, hogy az ifjúságba való befektetés szilárd alapot fog teremteni a régió hosszú távú ellenállóképességéhez és jólétéhez; felhívja a Bizottságot és a Parlamentet, hogy növeljék az Európai Unió Látogatói Programjának ható- és részvételi körét, valamint könnyítsék meg a fiatalok és a női politikai vezetők részvételét; kéri továbbá, hogy az EU támogassa az ezen országok oktatási rendszereinek korszerűsítésére irányuló reformokat;

53. emlékeztet arra, hogy támogatja a szakképzési és felsőoktatási képzési programok finanszírozását, hogy a közel-keleti és észak-afrikai országokban a szakmai készségek széles tárát lehessen létrehozni, továbbá támogat olyan fellépéseket, mint amilyen az Erasmus+ szakképzési mobilitási tanúsítvány 2015–2020, amelyeket a lehetőségekhez mérten valamennyi közel-keleti és észak-afrikai országra ki kell terjeszteni rugalmas és fejlődőképes eszközök, így például mobilitási partnerségek révén;

54. ismételt és határozottan elítél a konfliktus során, és különösen az Asszád-rezsim erői által többek közt szövetségeik segítségével, illetve az ENSZ terrorista szervezeteket felsoroló jegyzékében szereplő szervezetek által elkövetett minden atrocitást és a széles körben elkövetett emberi jogi és nemzetközi humanitárius jogi jogsértéseket; mélyes sajnálatát fejezi ki a háború lezárása érdekében regionális és nemzetközi szinten tett ismételt kísérletek kudarca miatt, és nyomatékosan szorgalmazza egy megújított és intenzív globális együttműködés kialakítását a konfliktus békés és tartós megoldása érdekében; hangsúlyozza, hogy nem szabad eltérni vagy büntetlenül hagyni a Szíriában elkövetett szörnyű bűncselekményeket; ismételt kéri, hogy indítsanak független, pártatlan, alapos és hiteles vizsgálatot és büntetőeljárást a felelősök ellen, és támogatja a Szíriai Arab Köztársaságban 2012 márciusa óta elkövetett nemzetközi bűncselekmények terén a nemzetközi, pártatlan és független mechanizmus által végzett munkát; kéri továbbá, hogy támogassák a társadalmi szervezeteket és a nem kormányzati szervezeteket, amelyek összegyűjtik az emberi jogi visszaélések és a humanitárius jog megsértésének bizonyítékait, és segítenek megőrizni ezeket;

55. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az európai szomszédságpolitika 2015-ös felülvizsgálata óta csak egyetlen, az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatának végrehajtásáról szóló, 2017. május 18-i jelentés (JOIN(2017)0018) értékelte regionális szinten a szomszédságban történt fejleményeket az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2015. évi közleményben foglalt azon kötelezettségvállalás ellenére, amely szerint az országspecifikus jelentések mellett rendszeres,

2019. március 27., szerda

szomszédosági szintű jelentéseket is készíteni kell, amelyek tartalmazzák az alapvető szabadságokra, a jogállamiságra, a nemek közötti egyenlőségre és az emberi jogi kérdésekre vonatkozó információkat; kéri, hogy az országos és regionális szintű jelentések tartalmazzák az uniós és tagállami politikák megfelelő eredményelemzéseit és emberi jogi hatásvizsgálatait;

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és a Bizottság alelnökének / az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.
